

AI-VIZIUNE PENTRU DEMOCRAȚIE ȘI INTEGRARE EUROPEANĂ

VIITOR COMUN: MOLDOVA ȘI AGENDA GLOBALĂ PENTRU DEMOCRAȚIE

Chișinău, Republica Moldova | 19 iunie 2026

DECLARAȚIA DE LA CHIȘINĂU PRIVIND SECURITATEA DEMOCRATICĂ, INTEGRAREA EUROPEANĂ ȘI INFORMAȚIA DE ÎNCREDERE

Proiect pentru aprobare și diseminare

Pregătită ca declarație politică, în format gata de aprobare, pentru adoptare în cadrul Forumului și pentru prezentare ulterioară instituțiilor Republicii Moldova, Comisiei Europene, Parlamentului European, Consiliului Uniunii Europene, Serviciului European de Acțiune Externă și altor actori europeni relevanți.

DECLARAȚIA DE LA CHIȘINĂU PRIVIND SECURITATEA DEMOCRATICĂ, INTEGRAREA EUROPEANĂ ȘI INFORMAȚIA DE ÎNCREDERE

**Adoptată la Chișinău, la 19 iunie 2026, de participanții la Forumul „Viitor comun: Moldova și
agendă globală pentru democrație”**

Noi, participanții la Forumul „Viitor comun: Moldova și agendă globală pentru democrație”, reuniți la Chișinău la 19 iunie 2026, afirmăm că apărarea democrației în regiunea noastră nu mai poate fi înțeleasă ca o simplă chestiune constituțională sau procedurală. Ea este o chestiune de securitate, suveranitate, încredere publică, integritate informațională, competență instituțională, reziliență economică și credibilitate strategică a Europei.

În umbra războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, în condițiile unei presiuni hibride susținute, ale manipulării informaționale externe, coerciției energetice, ingerințelor electorale și distorsionării crescânde a spațiului public prin platforme digitale, reziliența democratică a Republicii Moldova trebuie înțeleasă ca parte integrantă a securității democratice a Europei.

Constatăm că Uniunea Europeană a deschis negocierile de aderare cu Republica Moldova; că Uniunea Europeană a recunoscut extinderea drept o investiție geostrategică în pace, securitate, stabilitate și prosperitate; că primul Summit UE–Moldova a stabilit un cadru mai ambițios pentru convergență politică, economică, de securitate și instituțională; și că European Democracy Shield aflat în curs de consolidare oferă acum un cadru operațional pentru protejarea instituțiilor democratice, a integrității electorale, a mass-mediei libere, a rezilienței societale și a participării cetățenilor.

Recunoaștem, de asemenea, că cooperarea strategică dintre România, Ucraina și Republica Moldova, inclusiv în formatul Triunghiului Odesa, demonstrează că reziliența democratică, conectivitatea, securitatea energetică, infrastructura și integritatea informațională fac parte tot mai mult dintr-o agendă regională comună. Viitorul european al Moldovei depinde, așadar, nu numai de viteza reformelor, ci și de calitatea încrederii democratice, de capacitatea de livrare instituțională și de coordonarea strategică regională.

Pe această bază, susținem următoarele principii și priorități de acțiune:

1. Reziliența democratică drept capacitate a statului

Solicităm ca reziliența democratică să fie tratată nu doar ca o aspirație politică, ci ca o funcție esențială a capacității statului. Acest lucru necesită o transparență și o supraveghere parlamentară mai puternică, o planificare legislativă predictibilă pentru integrarea europeană, o coerență administrativă mai înaltă, consultări reale cu cetățenii și o legătură mai credibilă între reformă și beneficiul public vizibil. Legitimitatea democratică este cea mai puternică acolo unde instituțiile sunt deschise, competente, responsabile și capabile să comunice onest cu societatea.

2. Moldova ca partener-pilot al European Democracy Shield

Solicităm instituțiilor Uniunii Europene și statelor membre să asocieze Republica Moldova, cât mai profund și cât mai devreme posibil, cu instrumentele operaționale ale European Democracy Shield, inclusiv cu mecanismele dedicate integrității electorale, rezilienței democratice, participării civice, sprijinului împotriva manipulării și ingerinței informaționale externe și sprijinului pentru mass-media

independentă și jurnalismul de interes public. Moldova nu trebuie să rămână în afara arhitecturii construite pentru apărarea democrațiilor Europei; dimpotrivă, ea trebuie să contribuie la modelarea și testarea acesteia.

3. Integritatea electorală ca prioritate permanentă de politică publică

Sușținem crearea unui Pact al Moldovei pentru Integritate Electorală și Transparență Informațională, aliniat cât mai strâns posibil la standardele europene emergente privind transparența publicității politice, responsabilitatea platformelor, coordonarea de răspuns rapid în perioadele electorale și garanțiile împotriva ingerințelor ascunse, deepfake-urilor, finanțării ilicite și manipulării coordonate. Un asemenea pact trebuie să consolideze democrația fără a restrânge libertatea legitimă de exprimare.

4. Jurnalismul independent ca infrastructură democratică

Afirmăm că jurnalismul independent trebuie recunoscut și protejat ca infrastructură democratică. Solicităm un Pact al Moldovei pentru Mass-Media de Interes Public și Jurnalism, întemeiat pe independență editorială, transparența proprietății media, publicitate de stat transparentă și nediscriminatorie, protecție sporită a surselor jurnalistice, cyber-reziliență a redacțiilor, protecție împotriva litigiilor abuzive și sprijin ținut pentru presa de investigație, regională, locală, în limbile minorităților și presa transfrontalieră de interes public.

5. Integritatea informațională prin libertate, alfabetizare și încredere

Respingem falsele alegeri între libertate și reziliență. Integritatea informațională trebuie apărată nu prin cenzură, ci prin libertate, transparență, educație media, educație civică, credibilitate instituțională și încredere publică. Sușținem un efort național de alfabetizare media și educație democratică pentru toate generațiile, cu atenție specială pentru tineri, comunitățile rurale, grupurile vulnerabile și minoritățile lingvistice, precum și dezvoltarea de paneluri cetățenești și formate participative privind reziliența democratică și integrarea europeană.

6. O cale europeană pentru Moldova bazată pe merit, credibilă și vizibilă

Solicităm instituțiilor UE și statelor membre să păstreze pentru Republica Moldova o secvență de aderare bazată pe merit, predictibilă și vizibilă politic, care să combine condiționalitatea riguroasă a reformelor cu o integrare practică mai profundă în politicile, programele, piețele și comunitățile de politici ale UE. Extinderea are succes strategic atunci când condițiile rămân serioase, orizontul rămâne credibil, iar cetățenii pot vedea că progresul produce schimbări tangibile în viața de zi cu zi.

7. Ridicarea cooperării România–Ucraina–Moldova la nivelul unei platforme strategice de livrare

Sușținem ridicarea cooperării România–Ucraina–Moldova de la nivelul unui format diplomatic util la nivelul unei platforme strategice de livrare, axate pe interconectare energetică, conectivitate de transport și vamală, securitate cibernetică, reziliența infrastructurii critice, pregătire coordonată împotriva dezinformării și amenințărilor hibride și sprijin practic pentru integrarea europeană a Moldovei și Ucrainei. Această agendă trilaterală ar trebui conectată, acolo unde este oportun, la cadre europene mai largi de conectivitate la Marea Neagră, în regiunea baltică și în regiunea adriatică.

8. Finanțarea rezilienței democratice la fel de serios ca a rezilienței fizice

Solicităm o aliniere mai puternică între Planul de Creștere al UE pentru Moldova, asistența de securitate, modernizarea digitală, instrumentele de reziliență energetică, inițiativele de sprijin pentru media, programele de participare civică și investițiile regionale de conectivitate. Reziliența democratică trebuie finanțată la fel de serios ca infrastructura și securitatea. Ecosistemele informaționale de încredere, jurnalismul local, participarea civică și comunicarea privind aderarea trebuie recunoscute drept investiții de reziliență pe termen lung, nu simple linii de proiect pe termen scurt.

9. Securitate democratică, suveranitate și coeziune socială

Reafirmăm sprijinul nostru deplin pentru suveranitatea și integritatea teritorială a Republicii Moldova în frontierele sale recunoscute internațional, precum și pentru suveranitatea și integritatea teritorială a Ucrainei. Respingem orice tentativă de instrumentalizare a dezinformării, a finanțării ilicite, a corupției, a presiunii energetice sau a polarizării sociale pentru a devia alegerea democratică și orientarea europeană. Răspunsul nostru trebuie să rămână întemeiat pe legalitate, proporționalitate, încredere instituțională și protecția drepturilor și libertăților fundamentale.

10. Transformarea declarației într-un instrument de politici publice

Sușinăm o traiectorie structurată de follow-up prin care AI-Viziune și partenerii săi să prezinte această declarație instituțiilor Republicii Moldova și instituțiilor-cheie ale Uniunii Europene și să inițieze un dialog de lucru focalizat asupra priorităților de implementare. Recomandăm elaborarea unei revizuiri de progres la șase luni și a unui scorecard public anual care să acopere reziliența democratică, libertatea mass-media, integritatea electorală, angajamentul cetățenilor, cooperarea trilaterală și livrarea aferentă procesului de aderare. O declarație capătă valoare politică doar atunci când este urmată de o conversație reală despre implementare.

Prin adoptarea acestei declarații, afirmăm clar că Republica Moldova nu se află la marginea dezbaterii democratice europene. Ea contribuie la definirea următoarei sale etape. O Moldovă rezilientă, europeană și democratică nu este doar în interesul național al Moldovei. Ea este în interesul strategic al Europei.

Pentru aprobare și circulație

Acest text este pregătit ca declarație, în format gata de aprobare, pentru adoptare în cadrul Forumului și pentru prezentare ulterioară la Chișinău și Bruxelles autorităților publice, instituțiilor UE, interlocutorilor parlamentari, misiunilor diplomatice, think tank-urilor, actorilor din domeniul libertății mass-media și partenerilor care susțin democrația.

Adoptată la Chișinău, 19 iunie 2026

Forum „Viitor comun: Moldova și agenda globală pentru democrație”